

הַנְּפִשׁוֹת פּוֹעֵלוֹת

תוכנית רב שנתית להפעלה וקידום של

יצירה אנימטיבית וקולנועית בישראל

yaelos8@gmail.com

יעל עוזסיני

kantaltor@gmail.com

טל קנטור

asaf.ashery@gmail.com

אסף אשרי

חממת הנפשות פועלות – תכנית, מבנה ומטרות

1. רציונל ורקע

בישראל פועלים ויוצרים מאות אנימטורים ויוצרים מקצועיים בוגרי אקדמיות לאמנות, חלקם משולבים בתעשיית האנימציה המסחרית וחלקם עוסקים ביצירות מקור של אנימציה אומנותית וסרטיהם מוקרנים בפסטיבלים יוקרתיים בארץ ובח"ל.

על אף שהתחום המסחרי (פרסומות, משחקי מחשב, אפליקציות וסיוע בהפקת סדרות מסחריות) מתקדם ומתקצב בסכומים גבוהים באמצעות הלקוחות הפרטיים, שדה היצירה העצמאית וסרטי המקור של האנימטורים מטופל פחות, וזוכה להכרה ולתמיכה מצומצמות.

בשל כך, למרות יכולותיהם הגבוהות של היוצרים, הם נאבקים על הגשמת חזונם; ובשל הצורך להתפרנס הם נאלצים למצוא פשרות תעסוקתיות במקום לעסוק ביצירתם העצמאית המפירה והמקורית.

אמנם קיימות יוזמות אמנותיות ועצמאיות לפרויקטים של יצירה אמנותית, אך למרות הפופולריות של יוזמות אלו בקרב היוצרים, וחרף העובדה שמפעם לפעם הן זוכות לתקצוב או תמיכה מסוימים, לעתים נדירות הן זוכות לקיום קבוע או ליעונה שניה'. וכך, בהעדר המשכיות, הופכת העשייה האנימטיבית האמנותית הקבוצתית בארץ למעין 'בית קברות לפרויקטים'.

במסגרת חממת הנפשות פועלות אנחנו מעוניינים ליצור עבור יוצרי האנימציה והקולנוע מסגרת קבועה ותומכת, שתענה על הצורך הברור והקיים לעשייה אומנותית לצד צרכים מקצועיים, ותאפשר התפתחות אישית ומקצועית משמעותית במסגרת הפרויקט.

חממת הנפשות פועלות תייסד סדנאות עבודה דו שנתיות (והחל מהשנה השלישית תלת שנתיות) המיועדות ליוצרי קולנוע ואנימציה העוסקים בתחום האומנותי-עלילתי.

בבסיס תפיסת העבודה יעמדו מספר מטרות ועוגנים:

- העמדת התוכן במרכז ופיתוח הקול האישי של היוצר.
- עיגון "נקודות שתייה" יצירתיות-אומנותית בלוח השנה.
- סיוע, משוב והקניית כלים מקצועיים, חשובים ונקודתיים בכל פרויקט.
- ליווי אישי ופרטני על ידי צוות התוכנית.
- יצירת תחושת קהילתיות, ערבות הדדית ו'חצאי נחמות' בצורת הרבים והיחיד שלהן.

במסגרת חממת הנפשות פועלות ניזום ונאצור גם מפגשי תוכן עם יוצרים ותיקים וגם ערבי גיבוש ויצירה של יוצרים טריים שיסייעו לשני הצדדים להעמיק את ארגז הכלים המקצועי ואת החוסן האומנותי בעולם הדורש אשרור יומיומי. אנו מתעקשים לייצר יחס מספרי גבוה בין מספר המנטורים והיוצרים גם כדי לאפשר חניכה וליווי מקצועי המותאמים באופן אישי לכל משתתף וגם כדי לאפשר תהליך בר קיימא והמשכי.

המנטורים של חממת הנפשות פועלות יהיו אנשי מקצוע מנוסים ומשפיעים בתחום מהארץ ומח"ל, ובדגש על השילוש הקדוש של תסריט-בימוי והפקה. המנטורים יעניקו למשתתפים משוב בנקודות קבועות שהן חלק מהתהליך היצירתי, החל משלב הרעיון ופיתוח התסריט דרך תהליך העשייה, היצירתיות בבחירות של הבימוי וההפקה וכלה בפוסט פרודקשיין. המחשבה היא לא לייצר קביים אלא פיגומים ויסודות שיהיה אפשר להסיר בתום תהליך הבנייה ומבלי לפגוע באסתטיקה של בניין היצירה.

2. תיאור התכנית

2.א. הקמה והפעלה של פרויקטים ליצירה אנימטיבית עצמאית במועדים קבועים בשנה:

במסגרת סדנאות העבודה אנחנו מעוניינים לקבע בלוח השנה לפחות שני פרויקטים שאליהם יתכווננו היוצרים כחלק מקבוצה וקהילה יצירתית.

בכל אחד מהפרויקטים האלו נתמקד בנושא תוכן משותף או אלמנט צורני-אומנותי אחיד, ונתחיל שיח עם היוצרים המשתתפים בו, שידעו כי יש להם עוגן יצירתי מתמשך, המעניק להם חופש אמנותי ומשחרר מיחסי-לקוח, וכי כל שעליהם לעשות הוא להתכוון אליו מתוך הבנה כי הוא מתעתד להיות כאן לטווח הקצר והארוך.

כלומר, בכל שנה תכלול **חממת הַנְפָּשׁוֹת פּוֹעֵלוֹת** שני פרויקטים נושאים; בכל פרויקט תשתתף קבוצה של יוצרים (8-12); וכל יוצר יהיה אחראי ליצירת סרט אישי אחד, לפי נושא ומיקוד הפרויקט. (המספרים המצוינים מתייחסים לשתי שנות הפעילות הראשונות, כאשר הכוונה היא להגדיל את מספר הפרויקטים והמשתתפים מדי שנה).

בנוסף ובמהלך **הַנְפָּשׁוֹת פּוֹעֵלוֹת**, אנו מתכננים לקיים כחלק מהתוכנית **מפגשים של הרצאות קצרות ומקצועיות** שיקדימו סדרה של **הקרנות סרטים** ובדרך זו להבטיח מפגש בין אומני האנימציה והקהילה המקומית, לפתח שיח ולאפשר הזדמנות לאומן להכיר את הקהל הטבעי והמקומי שלו.

2.ב. מטרות:

חממת הַנְפָּשׁוֹת פּוֹעֵלוֹת תעזור ליוצרי האנימציה לממש את הפוטנציאל האמנותי שלהם באופן שלא יחייב אותם להקריב את עתידם הכלכלי - הן בעשייה האמנותית עצמה, הן באפשרויות החשיפה הרחבות, והן בחבירה והעבודה המשותפת עם יוצרים אחרים בקבוצה. זאת, כחלק מהחזון הכללי ליצור בהדרגה מסגרת ארצית אשר בונה תשתיות ליוצרים צעירים, ומייצרת עבורם עבודה ואפשרויות יצירה.

החממה תשמר את הפרגון והנדיבות העסקית הקיימים בקהילת האנימציה המקומית, תוך הגדלת אפשרויות התעסוקה, סכומי התמורה, כמות המשתתפים, והביקוש הכללי ליצירות אנימציה וקולנוע אמנותית בקרב הציבור.

בנוסף מטרת החממה להקים **מערכת בת קיימא** שתשאף לשמר את המהלך לאורך זמן, תוך שימת דגש על עשייה מקצועית וקהילתית כחלק מה'אני מאמין' המבדל את הפרוייקטים וההרצאות מהעשייה היומיומית-מסחרית של משתתפי הפרוייקט.

2.ג. דוגמאות ל'פרויקטים כוכבים':**שנה ראשונה:**

סצנה משלהן – סדנאות עבודה ליצירת סרטים קצרצרים המתבססים על דיאלוגים בין נשים (בהשראת מבחן בכדל). **סצנה משלהן** תעלה את האגינדה החשובה של הנכחת דמויות נשיות מגוונות ביצירה הקולנועית, וכן תאפשר דיון מפרה במציאות הקולנועית שאחרי עידן ה-metoo. מהבחינה המקצועית, המשתתפות בחממה יזכו למנטורינג בכתיבה ובימוי של דיאלוג מוצלח (כישור חשוב וחסר ליוצרי אנימציה), וכן ישתתפו בהפקת תוכן אקטואלי שיכה גלים.

אובייקטיבי – הפקת סרטים קצרצרים המתארים 'יום בחיי' אובייקט בסביבה אורבנית (ב-2019 בירושלים, ולמשל מעלית הסינמטק, הדוידקה, פסל המפלצת, פנס רחוב ועוד). כך, ייווצר מעין סיפור ויזואלי של העיר, על ידי הנפשת הדוממים האיקוניים שבה, והקמת סיפוריהם האמיתיים או המדומיינים לחיים.

שנה שנייה:

סצנה משלהן 2 – סדנת עבודה ליצירת סרטים קצרצרים המתבססים על אפיון דמות נשית (בהשראת מבחן פוזנר). **סצנה משלהן 2** תשמר ותדייק את האגינדה החשובה של הנכחת דמויות נשיות מגוונות ביצירה למסך, וכן תאפשר דיון מפרה ייצוגים נשיים בנוף הקולנוע המקומי. מהבחינה המקצועית, המשתתפות בחממה יזכו למנטורינג ביצירת דמויות נשיות עגולות ואמפטייות (כישור חשוב וחסר ליוצרי אנימציה).

מבחן המציאות – פרויקט המתמקד בשילוב בין לייב-אקשן לאנימציה. במסגרת הפרויקט יופקו סרטים קצרצרים בסגנון פסאודו-תיעודי המטשטש במודע את גבולות הז'אנר - הנוגעים למקומות וציוני דרך אמיתיים אך "מתעדים" סיפורים בדויים שייצרו אנתולוגיה נרטיבית תחת נושא משותף, והגישה לצפייה בהם תתאפשר באמצעות מדריך פיזי וקולי (בדומה לסיור במוזיאון), למי שנמצא בסמוך לציון הדרך הספציפי. כך, ייווצר מעין סיפור ויזואלי של העיר, על ידי הנפשת האתרים היומיומיים והקמת סיפוריהם המדומיינים לחיים בדרך שיהפוך רחוב פשוט ואלמוני למוקד משיכה.

3. קהל יעד**3.א:**

קהל היעד הראשי של **חממת הנפשות פועלות** כולל **אנימטורים ויוצרים בתחום הקולנוע והמקצועות המשיקים, צעירים וותיקים**, אשר מחזיקים ביכולות מקצועיות מרשימות ובשאיפות יצירתיות לא ממומשות.

מבדיקה שערכנו שתי קבוצות המיקוד של חממה זו הם **בוגרים טריים ובוגרים שעברו מעל חמש שנים מסיום לימודיהם**. הקבוצה הראשונה עדיין **מלאה בהתלהבות ועוז נעורים** אך מתקשה למצוא את מקומה בתחום היצירה האומנותית ומקבלת הצעות שרובן בתחום הביצוע הטכני. הקבוצה השנייה, הוותיקה יותר, **מתגעגעת ליצירה אומנותית** אולם יוקר המחיייה והעלייה בהוצאות עם הפיכתם להורים ולבוגרים צעירים מגבילים אותם לעשייה מסחרית.

אנשי המקצוע שעובדים משועים לפלטפורמה שתעניק להם הן ידע מקצועי (דוגמת מפגשי ההרצאות בתכנית), והן את האפשרות להתנסות וליישם אותו (דוגמת ההפקה הקבוצתית של הסרטים הקצרים). הכשרות אלו יהיו מכוונות באופן מדויק לקהל היעד של היוצרים המקומיים, ולצרכיהם השונים בתחומי ההתנהלות העסקית, ההתפתחות המקצועית, והעמקת היצירה.

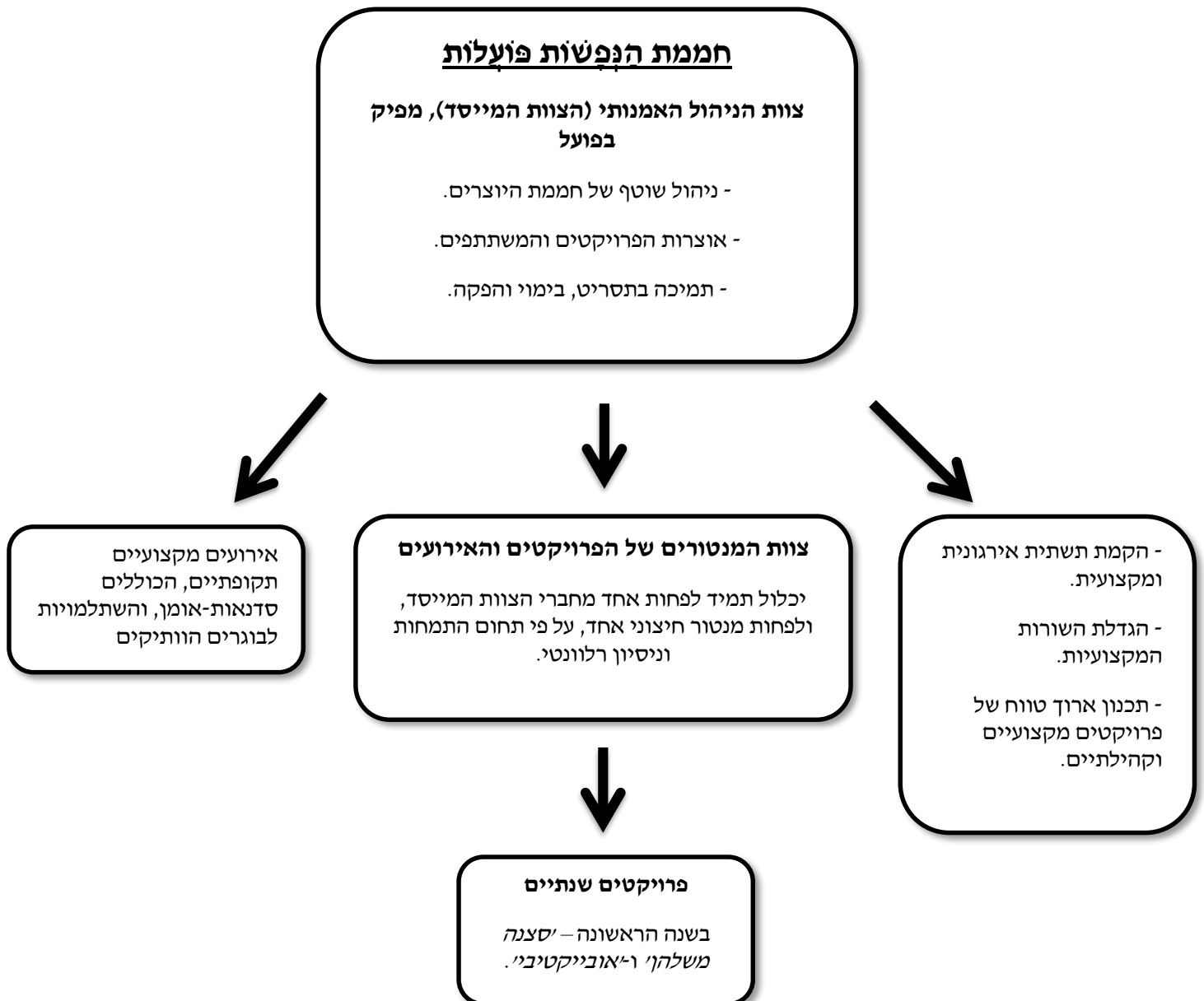
3. ב. מספר משתתפים בשנה:

בחממת הַנְּפִשׁוֹת פּוֹעֵלוֹת יוכלו להשתתף **כמה עשרות אנימטורים** מדי שנה, כאשר חלקם מציגים ויוצרים עבודות, וחלקם מקבלים תמיכה והכוונה. בנוסף, קיים פוטנציאל משיכה משמעותי עבור **הקהל הרחב** ועשייה קהילתית.

אנו מאמינים כי בכל שנה נוכל להגדיל את מספר המשתתפים, להישען על הניסיון המצטבר והתשתיות הקיימות ולהתקדם בהדרגה. ככל שיגדל מספר המשתתפים, נגדיל את הגרעין הארגוני בסדר גודל סביר והגיוני תוך דגש על כך שרוב התקציב צבוע ומנותב לפרוייקט והבק-אופיס נשען על שלד רזה ככל האפשר.

4. מקום הפעילות

התוכנית תוקם ותפעל **בסינמטק ירושלים ובמרכז ג'ינוגלי לאמנות חזותית** הממוקם בלב שכונת קטמונים שבירושלים, בשלב מאוחר יותר של התוכנית אנחנו שואפים להקים מרכזים נוספים במרכז ובצפון.

5. תכנית עבודה - פירוט5.א. מבנה ארגוני:

5.ב. פירוט משתתפים ותפקידים

חממת הנפשות פועלות תופעל על ידי שתי קבוצות עיקריות. **הקבוצה הקבועה** כוללת את הצוות המייסד, שיתפקד כצוות ניהול אמנותי, אוצר ומפיק בפועל. **הקבוצה המתחלפת** תכלול מנטורים ספציפיים לפרויקטים השונים, שייבחרו על פי תחומי ההתמחות הרלוונטיים לכל פרויקט, וכן מרצים-אורחים שיוזמנו להעביר השתלמויות וסדנאות-אמן על פי התכנית האמנותית השנתית.

צוות הניהול האמנותי הוא טל קנטור, אסף אשרי ויעל עוזסיני.

טל קנטור היא אנימטורית, במאית אנימציה ויוצרת עצמאית, שיצירתה זוכה להערכה ברחבי העולם. סרט הגמר שלה 'במילים אחרות' זכה בפסטיבלים בארץ ובעולם, הסרט Advocate שהייתה במאית האנימציה שלו יוקרן השנה במסגרת התחרות הדוקומנטרית בפסטיבל סאנדנס, וכעת היא עובדת על הפקת סרט עצמאי קצר חדש. מתגוררת ויוצרת בירושלים.

אסף אשרי הוא סופר, תסריטאי ועורך. אשרי הוא תסריטאי המעורב בפיתוח סדרות טלוויזיה וכתובה משותף של שני סרטים באורך מלא, סופר ועורך סדרת המתח של הוצאת כנרת זמורה דביר, מרצה בכיר באקדמיה לאומנות ועיצוב בצלאל מעל לעשור, ירושלמי במקור וגר בפרוודור ירושלים בהווה.

יעל עוזסיני היא אנימטורית ובעלת סטודיו האנימציה Mind The Gap Animation, המתמקד ביצירת תוכן אמנותי וחברתי. יעל מפיקה ומנהלת אירועים ויוזמות בתחום האנימציה – הפקת פסטיבל אסיף לאנימציה ישראלית, היגוי שוק אנימרקט של קרן קופרו, שיתופי פעולה בינ"ל ועוד.

המנטורים המיועדים לפרויקטים:

אובייקטיבי- קובי ווגמן – במאי, אנימטור, ואמן מיצב המתמחה בפיסול במרחב הציבורי.

סצנה משלהן- אפרת ברגר – במאית, עורכת וחוקרת תרבות.

5.ג. חממת הנפשות פועלות - תוכנית החומש הראשונה

2019-2020 - שני פרויקטים אומנותיים בשנה, 15 עד 30 אנימטורים בשנה, שעובדים על פרויקט אחד ברבעון, באופן שיבטיח עשייה אומנותית יציבה ורציפה.

2020-2021 - שני פרויקטים אומנותיים בשנה, 40-20 אנימטורים בשנה.

2021-2022 - שלושה פרויקטים אומנותיים בשנה, 60-30 אנימטורים בשנה.

2022-2023 - שלושה פרויקטים אומנותיים בשנה, 90-60 אנימטורים בשנה.

2023 ואילך - ארבעה פרויקטים אומנותיים בשנה, מעל 100 אנימטורים בשנה.

אנו צופים שהביקוש להשתתפות בתכנית ילך ויגדל באופן הדרגתי.

